

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârei Guvernului nr. 404/1994 despre aprobarea
Principiilor de bază pentru restabilirea terenurilor degradate, număr unic 101/MADRM/2019

Participantul la avizare (expertizare)/consultar e publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Finanțelor	I. Obiecțiile	
	<i>La proiectul Hotărârii Guvernului:</i> 1. la pct. 1), remarcăm că autorul proiectului în nota informativă la proiect (capitolul 4), menționează că coordonarea proiectelor de restabilire a terenurilor degradate urmează să aibă loc cu Agenția de Mediu. Prin urmare, este necesară corelarea textului proiectului și a notei informative aferente. 2. la pct. 4), alin. 2 se va expune în redacția: „textul „Aprob: Vicepreședintele comitetului executiv raional (viceprimarul orașului)” se va substitui cu textul „Aprob: Președintele raionului (primarul orașului)” și în continuare după text, întrucât conform notei informative la proiect capitolul 4, alin.2, este stabilit că procesele-verbale privind aprobarea transmiterii - recepției terenurilor restabilite, [...], se aprobă de către președinte/primar și nu de vicepreședinte/viceprimar. <i>La nota informativă:</i> 1. la capitolul 6, referirea la inițierea consultărilor publice asupra Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Regulamentul cu privire la modul de transmitere, schimbare a destinației și schimb de terenuri, urmează a fi substituită, deoarece proiectul Hotărârii elaborat prevede modificarea Hotărârii Guvernului nr. 404/1994 despre aprobarea Principiilor de bază pentru restabilirea terenurilor degradate.	Se acceptă, s-a modificat Se acceptă parțial, s-a modificat astfel „Aprob: Președintele raionului (primarul municipiului)”
	II. Propunerile (recomandările)	

	Lipsa propunerilor	
Agencia Relatii Funciare si Cadastru	I. Obiectiile	
	Cu titlu de remarcă generală subliniem, că: Examinînd textul proiectului enunțat, constatăm că din punct de vedere structural proiectul hotărîrii înaintat spre avizare urmează a fi constituit în conformitate cu prevederile art. 25-31 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, elaborarea proiectelor actelor normative este precedată, în funcție de importanța și complexitatea proiectelor respective, de efectuarea studiilor de cercetare în scopul fundamentării necesității sau lipsei acestora privind inițierea elaborării unui act normativ. Studiile de cercetare se efectuează pentru cunoașterea temeinică a realităților social-economice ce urmează a fi reglementate, a cadrului normativ relevant, a reglementărilor similare în legislația altor state. Studiul de cercetare este efectuat de către subiecții din partea cărora vine propunerea inițierii elaborării actului normativ. Pentru efectuarea acestuia, subiecții respectivi solicită asistența altor autorități, chiar ale administrației publice locale. Autoritățile publice acordă asistență la efectuarea studiilor de cercetare conform prezentului alineat, în limitele competențelor legale ale acestora. În fond, la proiectul prezentat expunem următoarele obiecții și propuneri: În scopul eliminării unor acțiuni birocratice și ținînd coerența modificărilor cu Anexa nr. 2 la Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate: la punctul 6 și 16 cuvintele "executivului raional" se substituie cu cuvintele "Președintele raionului/Primarul general al mun. Chișinău", iar la punctul 17, cuvintele "executivului raional" de omis. Considerăm oportun și conținutul proiectului astfel încît să nu fie operate modificări, care fiind substituite rînd pe rînd duc o limitare logică a schimbărilor operate, prin urmare ne axăm: la Anexa nr. 1 Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate: cuvintele "Comuna (orașul)" se substituie cu cuvîntul "Localitatea", iar modificările ulterioare: la punctul 10, cuvintele "comunei, satului (orașului)" se substituie cu	Nu e clară obiecția autorului, deoarece proiectul respectiv are ca scop aducerea în concordanță a Principiilor de bază pentru restabilirea terenurilor degradate, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 404/1994, cu prevederile legislației în vigoare. Nu se acceptă, mai sunt și alte municipii Se acceptă, s-a modificat

	cuvintele ”municipiului, oraşului, comunei, satului”; La Anexa nr. 2 la Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate: sintagma cu textul ”inspectorului raional pentru folosirea şi protecţia terenurilor” să fie substituit cu sintagma ”serviciul relaţii funciare şi cadastru al Consiliului raional/Direcţia generală arhitectură, urbanism şi relaţii funciare a primăriei mun. Chişinău”. La Anexa nr. 3 la Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate: textul ”Şeful secţiei pentru reglementarea regimului proprietăţii funciare şi reforma funciară a Direcţiei Complexului Agroindustrial a raionului se substituie cu textul ”Şeful serviciului relaţii funciare şi cadastru al Consiliului raional/Direcţiei generale arhitectură, urbanism şi relaţii funciare a primăriei mun. Chişinău”. La Anexa nr. 4 la Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate: textul ”se transmite comitetului executiv raional (primăriei), inginerului-şef raional” se substituie cu textul ”se transmite Preşedintelui raionului/primarului general al municipiului, Şeful serviciului relaţii funciare şi cadastru”. Subsidiar, informăm că capitolul Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate: includerea sintagmei ”avizate de către instituţiile de cercetări de profil, nu se regăseşte în prevederile Legii nr. 851-XIII din 29 mai 1996 privind expertiza ecologică, ale Regulamentului privind expertiza tehnică în construcţii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 936 din 16 august 2006”, iar aceste acţiuni va	Nu se acceptă, s-a reformulat în conformitate cu prevederile art. 18 şi art. 19 din Legea nr. 1247/1993 privind reglementarea de stat a regimului proprietăţii funciare, cadastrul funciar de stat şi monitoringul funciar Nu se acceptă, deoarece, în temeiul Legii nr. 185/2017 pentru modificarea şi completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 371-382, art. 632), „Inspectoratului Ecologic de Stat” s-a reorganizat „Inspectoratului pentru Protecţia Mediului”. Misiunea Inspectoratului în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 548/2018 cu privire la organizarea şi funcţionarea Inspectoratului pentru Protecţia Mediului este implementarea politicii statului în domeniul protecţiei mediului şi utilizării raţionale a resurselor naturale, exercitarea controlului şi supravegherii de stat, prevenirea şi contracararea încălcărilor în domeniile de competenţă, pentru a asigura un nivel înalt de supraveghere şi protecţie mediului, a intereselor publice, siguranţa ecologică a statului şi altor valori ocrotite legislaţie. Nu se acceptă, s-a reformulat în conformitate cu prevederile art. 18 şi art. 19 din Legea nr. 1247/1993 privind reglementarea de stat a regimului proprietăţii funciare, cadastrul funciar de stat şi monitoringul funciar Necesitatea avizării, expertizării proiectelor respective de către instituţiile de cercetări de profil se regăseşte în Hotărârea Guvernului nr. 626/2011 cu privire la aprobarea Programului de conservare şi sporire a fertilităţii solurilor pentru anii 2011-2020 şi în Hotărârea Guvernului nr. 691/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind condiţiile şi
--	---	--

	contribui la apariția dependenței de unele instituții și a unor costuri nejustificate pentru agenții economici.	procedurile de realizare a activităților de îmbunătățiri funciare, protecție, conservare și sporire a fertilității solurilor
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	
Ministerul Economiei și Infrastructurii	I. Obiecțiile Conform prevederilor art.64, alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, modificările se încorporează, de la data intrării în vigoare a dispozițiilor de modificare, în actul de bază, identificându - se cu acesta. Intervențiile ulterioare privind modificarea sau abrogarea normelor modificate ori a dispozițiilor de modificare trebuie raportate la actul de bază. Prin urmare, textul “Legii nr.185 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.371-382, art.632)”, expus în clauza de adoptare a proiectului, necesită a fi substituit cu textul “Legii nr.1515/1993 privind protecția mediului înconjurător (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1993, nr.10, art.283)”. La subpct.2), alineatul trei din proiect urmează de substituit cuvintele “nr.851-XIII din 29 mai 1996” cu cuvintele “nr.851/1996”, precum și cuvintele “nr.936 din 16 august 2006” cu cuvintele “nr.936/2006”, deoarece conform art.42 alin.(5) din Legea nr.100/2017, după adoptarea, aprobarea sau emiterea actului normativ, denumirea se completează cu un număr de ordine, ca element de identificare, la care se adaugă anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta. Totodată, la pct.9 din Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.404/1994, propunem de exclus cuvintele “Institutul de proiectări pentru organizarea teritoriului sau alte”, în vederea excluderii promovării unui anumit agent economic și întru asigurarea competitivității pe piața funciară. De asemenea, la punctul nominalizat considerăm necesar de substituit cuvintele “persoanele care posedă licențe” cu	Avizul a fost prezentat cu întârziere, însă obiecția a fost acceptată ulterior. Se acceptă, s-a modificat Se acceptă, s-a exclus Se acceptă parțial, conform prevederilor Legii 451/2001 privind licențierea unor genuri de activitate,

	cuvintele “persoanele atestate”.	proiectarea unor genuri de activitate, cum ar fi extragerea zăcămintelor minerale, etc., urmează a fi licențiate. Punctul respective s-a dat în redacție nouă
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	
Ministerul Economiei și Infrastructurii (repetat)	I. Obiecțiile La pct.9 din Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.404/1994, propunem de exclus cuvintele “Institutul de proiectări pentru organizarea teritoriului sau alte”, în vederea excluderii promovării unui anumit agent economic și întru asigurarea competitivității pe piața funciară. Concomitent, la punctul nominalizat considerăm necesar de substituit cuvintele “persoanele care posedă licențe” cu cuvintele “persoanele atestate”.	Se acceptă, s-a exclus Se acceptă parțial, conform prevederilor Legii 451/2001 privind licențierea unor genuri de activitate, proiectarea unor genuri de activitate, cum ar fi extragerea zăcămintelor minerale, etc., urmează a fi licențiate. Punctul respective s-a dat în redacție nouă.
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	
Agencia de Mediu	I. Obiecțiile Textul proiectului necesită a fi revizuit prin prisma art. 54 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în special în vederea respectării regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație. De asemenea, este necesar de a aduce în concordanță prevederile proiectului cu prevederile expuse în Nota informativă la proiect, în special în pct. 4 al acesteia, dat fiind faptul că în Nota informativă se menționează că activitățile de coordonare a proiectelor de restabilire a terenurilor degradate țin de competența Agenției de Mediu, iar în proiectul de act normativ se menționează că aceste activități țin de competența Inspectoratului pentru Protecția Mediului. Astfel, considerăm necesar de ajustat proiectul de act normativ conform celor menționate supra și de adus în concordanță, inclusiv, cu prevederile Legii nr. 851/1996 privind expertiza ecologică și	Se acceptă Se acceptă în partea ce ține de aducerea în concordanță prevederile proiectului cu prevederile expuse în Nota informativă la proiect și nu se acceptă în partea ce ține de coordonarea proiectelor de restabilire a terenurilor degradate cu Agenția de Mediu, deoarece proiectele de execuție a lucrărilor de restabilire a terenurilor degradate și așa urmează a fi supuse expertizei ecologice în conformitate cu art. 2 din Legea 851/1996 privind expertiza ecologică. Respectiv, expertiza ecologică urmează a fi efectuată de Agenția de Mediu – autoritate emitentă a actelor

	Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, în care se menționează că instituția responsabilă pentru coordonarea proiectelor de restabilire a terenurilor degradate și emitere a Avizului expertizei ecologice este Agenția de Mediu. Respectiv, reprezentantul Agenției de Mediu trebuie să intre și în componența Comisiei care efectuează recepționarea stratului de sol fertil și recepția-transmiterea terenurilor degradate restabilite, pentru a putea monitoriza respectarea condițiilor de protecție a mediu la ^alizarea lucrărilor de restabilire a terenurilor degradate.	permissive în domeniul mediului (în continuare – autoritate <i>emitentă</i>) – sau de asociațiile obștești, în modul stabilit de legea nominalizată și de alte acte normative în domeniu. Până la aprobarea de către autoritatea emitentă, rezultatele expertizei ecologice obștești au caracter de recomandare.
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	
Concurnul Republican de Producție al Industriei Materialelor de Construcție „INMACOM”	I. Obiecțiile	
	La moment Vă propunem următoarele modificări care vor reflecta realitatea și cu legislația în vigoare . 1). La Hotărîrea Guvernului: La p.2: s.p.4) se propune următoarea redacție: «4) condițiile de readucere a terenurilor, învelișul de sol al cărora a fost degradat în urma efectuării lucrărilor de construcție sau exploatarea zăcămintelor de minereuri, la starea potrivită folosirii în scopuri agricole sau silvice și modul de folosire a stratului de sol fertil decopertat se stabilesc de către: - pentru sectoarele proprietate a statului, raionului, cominei de către organele care au atribuit sectoarele de pămînt în folosință, în baza proiectelor corespunzătoare: - pentru sectoarele proprietate privată de către proprietarul terenului» . s.p.5) după cuvintele ”atribuirea sectoarelor de pămînt” se adaugă cuvintele «proprietate a statului, raionului, cominei»; La p.3 după cuvintele ”restabilire a terenurilor” de adăugat cuvintele ”proprietate a statului, raionului, cominei” . Textul propoziției de completat cu cuvintele –”iar terenurilor private de către proprietar” 2). La Principiile de bază.... La p.3. Cuvintele ”sau cel tîrziu în termen de un an de la	Se acceptă parțial, s-a completat Nu se acceptă, propunerile autorului nu sunt argumentate Nu se acceptă, propunerile autorului nu sunt argumentate Nu se acceptă, propunerile autorului nu sunt

	terminarea lor” de substituit cu cuvintele ”sau în termenele stabilite în proiect”. La p.4, în propoziția a doua cuvintele ”se face în decursul unui an.” de e substituit cu cuvintele ”se face în regimul tehnologic stabilit în proiect” La p.5. Cuvintele ”de către organele care atribuie terenurile,” de substituit cu cuvintele „de către proprietarul terenului” La p.6 aliniatul doi. La începutul aliniatului se adaugă cuvintele ”Pentru terenurile proprietate a statului” și mai departe după text, P.9 se propune în următoarea redacție, deoarece ceea ce a propus Ministerul Agriculturii... nu se încadrează în legislația de azi. «9. Proiectele de restabilire a fertilității terenurilor se elaborează de Institutul, de proiectări pentru organizarea teritoriului său alte instituții de proiectare și persoane autorizate pentru executarea acestor lucrări, se coordonează cu autoritatea publică locală și se aproabă de către comanditar și urmează să fie expuse expertizei ecologice de stat. Comanditarul, dacă s-o poate de cuviință, poate să predea proiectul la expertiză oricărei instituții sau departament competente pentru stabilirea corectitudinii calculelor de proiect ale lucrărilor și proceselor tehnologice la restabilirea fertilității terenurilor degradate. «15. După terminarea lucrărilor de ”cultivare terenurile în cauză se transmit deținătorilor lor.”, La p. 16. Se propune următoarea redacție deoarece legislația sa schimbat „însă redacția propusă de Minister nici de cum nu se încadrează în ea. ”16. În componența comisiei executivului raional, care efectuează recepționarea stratului de sol fertil, transmiterea lui la păstrare și recepția-transmiterea terenurilor degradate restabilite, întră: 16.1. Pentru terenurile proprietate a statului: Președintele comisiei: reprezentantul serviciului raional de reglementare a regimului proprietății funciare;	argumentate Nu se acceptă, propunerile autorului nu sunt argumentate Se acceptă parțial, s-a modificat Nu se acceptă, propunerile autorului nu sunt argumentate Nu se acceptă, propunerile autorului nu sunt argumentate Necesitatea avizării, expertizării proiectelor respective de către instituțiile de cercetări de profil se regăsește în Hotărârea Guvernului nr. 626/2011 cu privire la aprobarea Programului de conservare și sporire a fertilității solurilor pentru anii 2011-2020 și în Hotărârea Guvernului nr. 691/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedurile de realizare a activităților de îmbunătățiri funciare, protecție, conservare și sporire a fertilității solurilor Se acceptă parțial, s-a modificat Se acceptă parțial, s-a modificat
--	---	--

	membrii comisiei: reprezentantul Inspectoratului pentru Protecția Mediului; reprezentantul primăriei comunei; reprezentantul întreprinderii, instituției, organizației care recepționează (transmite) terenuri; reprezentantul instituției de proiectare; reprezentantul organizației de construcție. 16.2. Pentru terenurile proprietate privată: președintele comisiei proprietarul sau reprezentantul lui, membrii comisiei: reprezentantul serviciului raional de reglementare a regimului proprietății funciare reprezentantul Inspectoratului pentru Protecția Mediului; reprezentantul primăriei comunei; reprezentantul întreprinderii, instituției, organizației care recepționează (transmite) terenuri reprezentantul instituției de proiectare; reprezentantul organizației de construcție. 16.3. În activitatea comisiei pot fi antrenați, pe bază de contract, specialiști - experți de calificarea corespunzătoare din orice întreprindere, instituție, organizație Transmiterea-recepția terenurilor restabilite se legalizează printr-un proces-verbal conform modelului stabilit în anexa nr.4. Întreprinderile, instituțiile și organizațiile prezintă comisiei toate documentele și materialele necesare», În baza acestor modificări propuse de Concern se va modifica evident și conținutul anexelor la Hotărîrea Guvernului nr, 404/1994.	
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	
Agenția Proprietății Publice	I. Obiecțiile	Se acceptă
	Lipsa obiecțiilor	
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	
Inspectoratul pentru Protecția Mediului	I. Obiecțiile	Se acceptă
	Lipsa obiecțiilor	
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	

I.P. Institutul de Pedologie, Agrochimie și Pedologie a Solului "N. Dîmo"	I. Obiecțiile	IPIPAPS "N. Dîmo" n-a prezentat aviz în termenii stabiliți și în conformitate cu pct. 192 din Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, proiectul se consideră avizat.
	Lipsa obiecțiilor	
	II. Propunerile (recomandările)	
Centrul de Implementare a Reformelor	Lipsa propunerilor	
	I. Obiecțiile	
	1. Clauza de adoptare urmează a fi exclusă din proiect, deoarece prevederile legale citate (din Codul funciar; Legea nr. 185/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern) la care se face trimitere în calitate de temei legal de adoptare a proiectului, depășesc obiectul îngust de reglementare al proiectului, mai ales că acesta vine doar cu modificări la Hotărîrea Guvernului nr.404/1994.	Se acceptă parțial, în conformitate cu Art. CX. din Legea nr. 185/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Guvernul și autoritățile publice centrale de reglementare, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, urma să aducă actele lor normative în concordanță cu prezenta lege, vor elabora și aproba actele normative necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi, precum și vor prezenta, după caz, Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege. În conformitate cu art. 13 și art. 14 din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, de competența consiliilor locale ține instituirea comisiilor consultative de specialitate.
	2. Prin proiect se propune substituirea cuvintelor „executivului raional” cu cuvintele „consiliului raional/municipal”; „comitetul executiv raional (primăria orașului) cu textul „consiliul raional, municipal, orașenesc, comunal, sătesc”. Astfel, sugerăm examinarea suplimentară a acestor propuneri de substituie, în contextul în care la nivel de raion ca autoritate executivă este președintele de raion, iar ca autoritate deliberativă - consiliul raional, la nivel de oraș (municipiu), sate (comune) - ca autoritate executivă este primarul, iar consiliul local — ca autoritate deliberativă (a se vedea art.1 și 5 din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală).	
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	
Centrul Național Anticorupție	I. Obiecțiile	
	Proiectul nu conține avizele instituțiilor implicate în procesul de avizare și sinteza recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, fapt ce presupune că redacția proiectului poate suferi ulterior modificări și completări. In vederea excluderii neconcordanțelor între constatările	Ministerul s-a conformat cerințelor Cancelariei de Stat. Se va expedia.

	expertizei anticorupție și prevederile proiectului definitivat, comunicăm că expertiza suscitată se va efectua conform Legii integrității nr.82/2017. Potrivit art.28 alin.(4) din Legea nr.82/2017 „Expertiza anticorupție, cu excepțiile stabilite la alin. (2) și (3), se efectuează de către Centrul Național Anticorupție doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. În cazul proiectelor inițiate de Guvern, acestea se consideră definitive înainte de a fi transmise spre expertiza juridică, iar în cazul inițiativelor altor categorii de autori - după înregistrarea proiectelor în Parlamentă. Reieșind din cele expuse, solicităm respectuos, autorului, să prezinte repetat Centrului Național Anticorupție, proiectul definitivat pentru efectuarea expertizei anticorupție.	
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	
Centrul Național Anticorupție, repetat	I. Obiecțiile	
	La pct.5 subpct.4) din proiect „4) cuvintele „Șeful secției pentru reglementarea regimului proprietății funciare și reforma funciară a Direcției Complexului Agroindustrial a raionului", se substituie cu cuvintele „Șeful serviciului pentru reglementarea regimului proprietății funciare a Consiliului raional/municipal". Obiecții: Potrivit prevederii de la art.54 alin.(1) lit.c) al Legii nr.100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, la elaborarea textului proiectului actului normativ, terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi. În proiect autorul utilizează, concomitent, temeni diferiți pentru același fenomen, și anume: 1) serviciului raional/municipal de reglementare a regimului proprietății funciare (pct.4 subpct.6) din proiect); 2) serviciului pentru reglementarea regimului	În conformitate art. 18 din Legea nr. 1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar, Serviciul pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare reprezintă un sistem de organe. Din sistemul serviciului pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare fac parte: a) organul central de specialitate responsabil de elaborarea și realizarea politicii statului în domeniul relațiilor funciare și monitoringului funciar; b) autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare și monitoringului funciar. c) serviciile publice descentralizate, constituite în conformitate cu Legea privind administrația publică locală. Astfel, ținând cont că serviciile publice

	proprietății funciare a Consiliului raional/municipal (pct.5 subpct.4) din proiect); 3) serviciului pentru reglementarea regimului proprietății funciare (pct.6 subpct.3) din proiect). Utilizarea termenilor diferiți va crea neclarități la aplicarea în practică a prevederilor proiectului.	descentralizate, constituite în conformitate cu Legea privind administrația publică locală, la nivel de administrațiile publice locale de nivelul doi, sunt în cadrul direcțiilor, secțiilor, serviciilor considerăm că prevederile din proiect sunt conforme legii nominalizate.
	II. Propunerile (recomandările)	
	Recomandări: Uniformizarea noțiunilor de la pct.4 subpct.6), pct.5 subpct.4) și pct.6 subpct.3) din proiect.	Ele sunt uniformizate
Ministerul Justiției	I. Obiecțiile	
	1. În conformitate cu art. 44 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, clauza de adoptare a actului normativ poate conține, după caz, și temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv. În clauza de adoptare în calitate de temei legal sînt indicate art. 8-10, 78-80 și 86-89 din <i>Codul Funciar nr.828/1991</i>. Este de menționat că, art. 9, 10, 78-80, 86-89 nu constitui temei legal de adoptare a proiectului hotărîrii Guvernului în cauză, prin urmare, acestea urmează a fi excluse din clauza de adoptare (obiecție valabilă și la art. 4 lit. i) și j), art. 6 lit. c) din <i>Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern</i>). În ceea ce privește referința la <i>Legea nr. 185/2017</i> pentru modificarea și completarea unor acte legislative, menționăm că, urmează a fi indicat articolul concret din lege care constituie temei legal de adoptare a actului normativ respectiv.	Se acceptă, s-a modificat
	2. Adîitional, din clauza de adoptare se vor exclude cuvintele „și completările”, deoarece accepțiunea termenului „modificarea” include și completarea actelor normative or, potrivit art. 62 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017</i> modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text.	Se acceptă, s-a modificat
	3. Denumirea Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative se va expune ținînd cont de prevederile art. 42 alin. (5) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> (obiecție valabilă și la <i>Legea nr. 851/1996</i> privind expertiza ecologică și la alte acte normative).	Se acceptă, s-a modificat

4. La Hotărîrea Guvernului nr. 404/1994 despre aprobarea principiilor de bază pentru restabilirea terenurilor degradate, în referința la sursa de publicare, după numărul Monitorului Oficial se va indica și numărul articolului.	Se acceptă, s-a modificat
5. Potrivit proiectului hotărîrii Guvernului, la pct. 3 din Hotărîrea Guvernului nr. 404/1996, cuvintele „Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului” se substituie cu cuvintele „Inspectoratul pentru Protecția Mediului”.	Se acceptă, s-a modificat
Astfel, conform modificării enunțate supra, proiectele de restabilire a terenurilor degradate se coordonează cu Inspectoratul pentru Protecția Mediului.	Se acceptă, s-a modificat
În nota informativă este indicat că, în partea ce ține de coordonarea proiectelor de restabilire a terenurilor degradate în Hotărîrea Guvernului, conform competenței, textul, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului” se substituie cu textul „Agenția de Mediu”.	
În conformitate cu pct. 9 sbp. 7) lit. b) din <i>Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului ” aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 548/2018</i>, Inspectoratul pentru Protecția Mediului coordonează activitățile cu impact asupra mediului înconjurător, susceptibile cu prejudicierea componentelor mediului și cu schimbarea mediului înconjurător sau resurselor naturale.	Se acceptă, s-a modificat
Avînd la bază prevederile legale enunțate supra, menționăm despre necesitatea ajustării prevederilor din nota informativă, în partea în care indică autoritatea responsabilă de coordonarea proiectelor de restabilire a terenurilor degradate.	
6. La pct. 1 cuvîntul „textul” se va substitui cu cuvîntul „cuvintele” or, cuvîntul „textul” se utilizează în cazul modificării unor semne, cifre și cuvinte. Avînd în vedere obiecția enunțată, tot textul proiectului hotărîrii Guvernului urmează a fi ajustat în acest sens.	Se acceptă, s-a modificat
7. Potrivit proiectului hotărîrii Guvernului, la Anexa nr. 1 la Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate, cuvintele „Comuna (orașul)” se substituie cu cuvintele „localitatea”.	Se acceptă parțial, s-a modificat
În acest sens menționăm că, potrivit modificărilor efectuate	

Ministerul Justiției	la pct. 16 din Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate, în componența comisiei executivului raional întră „reprezentantul primăriei comunei/satului/orașului”. Mai mult, potrivit modificărilor efectuate la pct. 10 cuvintele „comunei, satului (orașului)” se substituie cu cuvintele „municipiului, orașului, comunei, satului”. În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. c) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative. Astfel, avînd în vedere cele enunțate supra, nu este clară necesitatea substituirii textului „Comuna (orașul) cu cuvîntul „localitatea”, or, în restul textului de la Anexa nr. 1 la Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate, esteutilizat cuvîntul „Comuna”. Avînd în vedere cele expuse supra, propunem excluderea modificării propuse la pct. 3 sbp. 1). 8. În conformitate cu art. 52 alin. (3) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, punctele pot fi divizate în subpuncte sau alineate. Subpunctele sunt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză, și se evidențiază printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală. Prin urmare, subpunctele de la pct. 1)-5) din proiectul hotărîrii Guvernului urmează a fi numerotate în forma enunțată.	Se acceptă, s-a modificat
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	
Ministerul Justiției (repetat)	I. Obiecțiile	
	1. În avizul Ministerului Justiției nr. 04/3073 din 27 martie 2019 a fost înaintată obiecția potrivit căreia în referința la <i>Legea nr. 185/2017</i> pentru modificarea și completarea unor acte legislative urmează a fi indicat articolul concret din lege care constituie temei legal de adoptare a actului normativ. Astfel, temeiul legal din clauza din adoptare din proiectul hotărîrii Guvernului a fost modificat fiind indicat art. IV și art. CX din	Se acceptă, s-a modificat

	Legea nr. 185/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. În acest sens, menționăm că, art. IV din Legea nr. 185/2017 nu constituie temei legal de adoptare a hotărârii Guvernului or, art. IV cuprinde prevederi cu privire la modificarea cuprinsului din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător. Prin urmare, articolul enunțat urmează a fi exclus din clauza de adoptare și indicat în nota informativă. În ceea ce privește art. CX din Legea nr. 185/2017, menționăm că este necesar să fie indicat alineatul concret care constituie temei legal de adoptare la proiectul hotărârii Guvernului. 2. Menținem obiecția potrivit căreia denumirea Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative se va expune ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel textul „Legea nr. 185 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative” se va substitui cu textul „Legea nr. 185/2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative” 3. Cuvintele „și art.” urmează a fi excluse din clauza de adoptare ca fiind inutile. 4. La sursa de publicare a Hotărârii Guvernului nr. 404/1994 despre aprobarea Principiilor de bază pentru restabilirea terenurilor degradate, la indicarea numărului articolului abrevierea „Nr.” se va exclude. 2 5. La obiecția de la pct. 1 potrivit căreia cuvântul „textul” se va substitui cu cuvântul „cuvintele” or, cuvântul „textul” se utilizează în cazul modificării unor semne, cifre și cuvinte, în sinteza obiecțiilor este indicat că se acceptă. Ca urmare a modificării, în tot textul din proiectul hotărârii Guvernului, cuvântul „textul” a fost substituit cu cuvântul „cuvintele” chiar și în cazul în care acestea conțin semne grafice și cifre. Astfel, întru redactarea corectă a textului din proiectul hotărârii Guvernului și având în vedere obiecția enunțată supra, la pct. 1 sbp. 2) se va indica că, textul „Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului” se substituie cu cuvintele „Inspectoratul pentru Protecția Mediului”. La pct. 2 sbp. 2) se	Se acceptă, s-a modificat Se acceptă, s-a exclus Se acceptă, s-a exclus Se acceptă, s-a modificat
--	--	---

	va indica că, cuvintele „executivul raional” se substituie cu textul „consiliul raional/municipal” (obiecție similară și la pct. 2 sbp. 4) și în alte cazuri similare). 6. La pct. 1 sbp. 2), prepoziția „din” se va exclude ca fiind inutilă. 7. La pct. 2 sbp. 1) din proiectul hotărîrii Guvernului, mențiunea „se completează cu cuvintele „persoanele” se va substitui cu mențiunea „se completează cu cuvîntul „persoanele”. 8. La pct. 4 din proiectul hotărîrii Guvernului, nu sunt numerotate toate modificările operate la Anexa nr. 2 la Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate. Prin urmare, propunem înlăturarea acestei omisiuni (obiecție valabilă și la pct. 6 din proiectul hotărîrii Guvernului).	Se acceptă, s-a modificat Se acceptă, s-a modificat Se acceptă, s-a modificat
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	
Congresul Autorităților Locale din Moldova	I. Obiecțiile	CALM n-a prezentat aviz în termenii stabiliți și în conformitate cu pct. 192 din Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, proiectul se consideră avizat.
	II. Propunerile (recomandările)	
	Lipsa propunerilor	
Congresul Autorităților Locale din Moldova (repetat)	I. Obiecțiile	
	Constatări/obiecții principale: În urma analizei Proiectului, CALM a identificat unele neconcordanțe sau încălcări a legislației APL. Astfel, constatăm următoarele. Conform Proiectului (pct. 16 din Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate) controlul procesului de restabilire terenurilor degradate este dat „comisiei consiliului raional/municipal”, deși conform art. 8-10 din Codul funciar atribuții în domeniu au și APL de nivelul I și de nivelul II. Conform principiilor constituționale și prevederilor Legii privind administrația publică locală raporturile dintre APL de nivelul I și II sunt de colaborare. Se propune ca comisia să fie	Nu se acceptă. Considerăm că controlul asupra procesului de restabilire terenurilor degradate urmează să fie după comisia consiliului raional/municipal, deoarece în cea mai mare parte proiectul se referă la restabilirea stratului fertil a solului (solului), care se poate de spus că iese una din principalele bogății ale țării și comisiile respective vor fi mai imparțiale.

	creată la diferite nivele a APL (în dependență de unitatea administrativ-teritorială în jurisdicția căreia este amplasat terenul), inclusiv cu atragerea specialiștilor din alte nivele ale administrației publice. Proiectul introduce (la pct. 9 din Principiile de bază pentru restabilirea terenurilor degradate) cerințe noi privind Proiectele de restabilire a fertilității solurilor cum ar fi „avizare de instituțiile de cercetării de profil, expertiză ecologică, expertiză tehnică în construcții (notă: nefiind clar pentru ce?)”. Nota informativă la Proiect spune ca cheltuieli financiare pentru implementarea prevederilor Proiectului nu se preconizează, deși apare întrebarea care ar fi costul pentru APL în cazul unui teren proprietate a UTA din domeniul public.	Se acceptă parțial, necesitatea avizării, expertizării proiectelor respective de către instituțiile de cercetări de profil se regăsește în Hotărîrea Guvernului nr. 626/2011 cu privire la aprobarea Programului de conservare și sporire a fertilității solurilor pentru anii 2011-2020 și în Hotărîrea Guvernului nr. 691/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedurile de realizare a activităților de îmbunătățiri funciare, protecție, conservare și sporire a fertilității solurilor. În contextual dat, proiectul sa cpmpletat cu clauza efectuării expertizei ecologice, expertizei tehnice în construcții, după caz.
	II. Propunerile (recomandările) Se propune să fie păstrată doar expertiza ecologică cu referire la Legea 851/1996 privind expertiza ecologică. Totodată, în Proiect lipsește legătura dintre titularul dreptului de proprietate asupra bunului, competența de administrare a terenurilor și obligația de decopertare, păstrare și reintroducere a stratului fertil în circuitul agricol. Se propune de concretizat raporturile dintre titularul dreptului de proprietate asupra terenului, competența de administrare a domeniului și obligația de decopertare, păstrare și reintroducere a stratului fertil în circuitul agricol Conform celor menționate, considerăm că Proiectul necesită îmbunătățiri cum ar fi: 1. Se propune ca comisia de recepție să fie creată de diferite nivele a APL (în dependență de unitatea administrativ-teritorială în jurisdicția căreia este amplasat terenul), inclusiv cu atragerea specialiștilor din alte nivele ale administrației publice.	Competențele, obligațiile respective sunt reglementate în actele legislative din domeniu. Nu se acceptă. Considerăm că controlul asupra procesului de restabilire terenurilor degradate urmează să fie după comisia consiliului raional/municipal, deoarece în cea mai mare parte proiectul se referă la restabilirea stratului fertil a solului (solului), care se poate de spus că ieste una din principalele bogății ale țării și comisiile respective vor fi mai imparțiale.

	2. Se propune să fie păstrată doar expertiza ecologică cu referire la Legea 851/1996 privind expertiza ecologică. 3. Se propune de concretizat raporturile dintre titularul dreptului de proprietate asupra terenului, competența de administrare a domeniului și obligația de decopertare, păstrare și reintroducere a stratului fertil în circuitul agricol. Conform celor expuse mai sus, CALM este disponibil de a discuta mai detaliat propunerile menționate, inclusiv în cadrul unui grup de lucru.	Se acceptă parțial, necesitatea avizării, expertizării proiectelor respective de către instituțiile de cercetări de profil se regăsește în Hotărârea Guvernului nr. 626/2011 cu privire la aprobarea Programului de conservare și sporire a fertilității solurilor pentru anii 2011-2020 și în Hotărârea Guvernului nr. 691/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedurile de realizare a activităților de îmbunătățiri funciare, protecție, conservare și sporire a fertilității solurilor. În contextual dat, proiectul sa cpmpletat cu clauza efectuării expertizei ecologice, expertizei tehnice în construcții, după caz.
--	---	---

Ministru

Nicolae CIUBUC